

هیأت در ساعت ۶ صبح روز سه شنبه مورخ ۹۶/۸/۲۳ از طریق پاویون دولت در فرودگاه، تهران را به مقصد دوشنبه پایتخت تاجیکستان ترک نمود و پس از ورود مورد استقبال آقای عثمان زاده وزیر انرژی و منابع آب تاجیکستان، آقای نعمت الله امام زاده سفیر تاجیکستان در تهران، آقای فغانی سفیر جمهوری اسلامی ایران در تاجیکستان و جمعی از مقامات دولتی قرار گرفتند و پس از انجام تشریفات استقبال، فرودگاه را مقصد هتل حیات که محل اقامت اعضاء هیأت و همچنین محل برگزاری اجلاس بود ترک نمودند.

در هتل پس از ورود، اجلاس رسماً توسط وزیر نیروی جمهوری اسلامی ایران و وزیر انرژی و ذخایر آب جمهوری تاجیکستان افتتاح گردید و آغاز بکار کرد. در ابتدا آقای عثمان زاده ضمن خیر مقدم و ابراز همدردی و تسلیت بمناسبت زمین لرزه در غرب کشور آرزوی غفران و رحمت الهی برای در گذشتگان و صبر و اجر برای بازماندگان و شفا و بهبودی برای مجروحین نمودند و سپس به معرفی نمایندگان دستگاههای اجرائی حاضر در جلسه پرداختند و در ادامه جلسه آقای اردکانیان وزیر نیرو ضمن تشکر از ابراز همدردی ایشان اظهار داشتند منهم باید امروز در منطقه زلزله زده حاضر می بودم ولی با توجه به اهمیت کمیسیون و انتظاری که از کمیسیون در پیشرفت و توسعه روابط دو کشور

وجود دارد دولت محترم به من مأموریت دادند تا در این اجلاس حاضر باشم. با توجه به وجود اشتراکات و اراده رهبران دو کشور برای توسعه مناسبات و سفر اقای ظریف وزیر محترم امور خارجه جمهوری اسلامی ایران تشکیل این جلسه گام مهمی در توسعه روابط فی مابین است. با وجود اشتراکات قوی بین دو کشور هنوز رضایت مردم و مقامات در سطح همکاریها برآورده نشده. کارهای خوبی انجام شده ولی کارهایی هم وجود دارد که نیاز به همکاری و تبادل نظر دارند. اینجانب آمادگی خود را برای رفع هر گونه موانع اجرائی و رساندن روابط به سطح مطلوب اعلام می کنم و امیدوارم در این نشست علاوه بر تقویت همکاریهای قبلی فرصتهای جدیدی را هم تعریف کنیم. تصمیم جدی دارم که همه سعی و تلاش خودم را بکار بگیرم. بخش خصوصی دو کشور علاقمند به همکاری هستند ولی بخش خصوصی نگاه نمی کند که ایا بخشهای دولتی به توافق می رسند یا خیر و طبعاً در صورت نداشتن توافق بخش خصوصی هم از ادامه و یا انجام فعالیت فاصله می گیرد و سپس به معرفی اعضاء هیأت همراه خود پرداختند.

در ادامه جلسه اقای عثمان زاده اظهار داشتند باعث افتخار است که مردم کشورهای ما را مشترکات زیادی پیوند داده اند اعتقاد دارم کار کمیسیون مشترک در رشد و توسعه روابط دو کشور مؤثر است. حکومت جمهوری تاجیکستان سعی دارد که امکانات و همکاریهای بیشتری را در جهت این توسعه روابط فراهم نماید. در ادامه معاون وزیر انرژی تاجیکستان اعلام نمودند براساس برنامه اعضاء کمیسیون به سه بخش تقسیم می شوند:

- ۱- کمیته همکاریهای تجاری، صنعتی، بازرگانی، گمرکی، مالی، بانکی و بیمه: دستگاههای عضو این کمیته سازمان توسعه تجارت، سازمان سرمایه گذاری و کمکهای اقتصادی و فنی ایران، اتاق بازرگانی، گمرک، بانک مرکزی، بانک توسعه صادرات، صندوق ضمانت صادرات و بیمه از جانب ایران و همتایان آنها در جمهوری تاجیکستان می باشند.
- ۲- کمیته همکاریهای آموزشی، علمی ، فرهنگی، جهانگردی، صدا و سیما، تعاون و دادگستری: دستگاههای عضو این کمیته آموزش و پرورش، علوم و تحقیقات و فناوری، گردشگری، بهداشت و درمان، صدا و سیما، تعاون، کار و رفاه اجتماعی، دادگستری، فرهنگ، ورزش از جانب ایران و همتایان آنها از جمهوری تاجیکستان می باشند.
- ۳- کمیته حمل و نقل، کشاورزی، ارتباطات، نفت، نقشه برداری، زمین شناسی، انرژی، آب: دستگاههای عضو این کمیته راه و شهرسازی، ارتباطات و فناوری اطلاعات، جهاد کشاورزی، نفت، نقشه برداری، زمین شناسی و نیرو می باشند.
- ۴- کمیته تدوین اسناد شامل نمایندگان وزارت نیرو و نماینده وزارت امور خارجه: اینجانب و حاج آقای روشنک و آقای مهندس رسولیان در کمیته های تجاری ، صنعتی، بازرگانی، گمرکی، مالی، بانکی و بیمه حضور یافتیم و بلاfacسله بعد از اتمام جلسه ملاقات عمومی جلسات کمیته های سه گانه شروع شدند. اعضای تاجیکی حاضر در کمیته موارد پیشنهادی را با دقت و وسوس زیاد بررسی و اظهار نظر می نمودند و بدین لحاظ تصمیم گیری در هر مورد با کندی زیادی پیش می رفت آنچه که مورد نظر ما در بخش اتفاقها و تجارت و سرمایه گذاری بود بیشتر فراهم نمودن زمینه و زیرساخت ملاقات فعالین اقتصادی با یکدیگر، برگزاری نمایشگاهها، تأمین امنیت سرمایه گذاری،

تشکیل اتاق مشترک و تسهیل روابط تجاری بود که پس از بحث و تبادل نظر مهمندان مواردی که به تأیید رسید عبارت بودند از :

۱- با هدف گسترش همکاریهای تجاری و سرمایه گذاری دو طرف توافق نمودند مسئولین مرتبط دو کشور شامل کمیته دولتی سرمایه گذاری و اداره اموال جمهوری تاجیکستان و سازمان سرمایه گذاری و کمکهای فنی و اعتباری جمهوری اسلامی ایران موظف می شوند مشکلات سرمایه گذاران و صاحبان صنایع تولیدی و کارآفرینان را بصورت ویژه پیگیری و حل و فصل نمایند.

توضیح اینکه در این بند پیشنهاد ما از جانب ایران اتاق بازرگانی ایران بود که طرف تاجیکی اعلام نمود بدلیل اینکه طرف ما دولتی است همتایش هم بایستی دولتی باشد و به همین دلیل سازمان سرمایه گذاری انتخاب شد.

۲- طرفها بمنظور فعال کردن مناسبات دوجانبه اقتصادی و تجاری و سرمایه گذاری تفاهم نمودند در نمایشگاههای بین المللی و اختصاصی یکدیگر شرکت و مساعی لازم را با فعالان اقتصادی دو کشور بعمل آورند.

در این زمینه اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی مشهد آمادگی خود را برای برگزاری نمایشگاه اختصاصی جمهوری اسلامی ایران در شهر دوشنبه در سال ۲۰۱۸ اعلام نمودند.

۳- طرفین موافقت نمودند بمنظور جلب سرمایه گذاریها و عملی نمودن سرمایه گذاریهای مشترک و حمایت از این سرمایه گذاریها راه حلهای مشخصی را اتخاذ نمایند. برای این منظور طرفین موافقت نمودند که مقامات مسئول دو کشور بمنظور توسعه سرمایه گذاریها در دو کشور نسبت به تبادل مستمر اطلاعات اقتصادی جهت ارائه به فعالان اقتصادی دو کشور بعمل آورند.

۴- اتاقهای بازرگانی دو کشور بمنظور توسعه همکاریهای تجاری و اقتصادی دو کشور تفاهم نمودند نسبت به اعزام و پذیرش هیأت‌های تجاری اقدام کنند و در این ارتباط اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران آمادگی خود را برای پذیرش یک هیأت تجاری متشكل از فعالان اقتصادی تاجیکستان در نیمه اول سال ۲۰۱۸ میلادی اعلام نمودند.

از دیگر موارد مطرح شده بحث توسعه همکاریهای آموزشی و انتقال دانش فنی در بخش صنعت و معادن و اعلام سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران مبنی بر آمادگی جهت سرمایه گذاری

مشترک با سرمایه گذاران کشور تاجیکستان، تشکیل اتاق مشترک بازرگانی و موارد دیگر مطرح شد.

جلسات کارشناسی فشرده طی دو روز سه شنبه و چهارشنبه ادامه داشت و مصوبات جهت جمعبندی و درج در یادداشت تفاهم در اختیار کمیته تدوین اسناد قرار گرفت.

با توجه به عدم حضور آقای شریف سعید رئیس اتاق بازرگانی و صنعت تاجیکستان در اجلاس برنامه ریزی انجام ملاقات با ایشان برای روز چهارشنبه ۹۶/۸/۲۴ در فرصت کوتاه بعمل آمد. این ملاقات در دفتر ایشان و با حضور جناب آقای روشنک و جناب آقای رسولیان و اینجانب و آقای محمدی از بازرگانان ایرانی مقیم تاجیکستان انجام گرفت. پس از تشکر از برگزاری این ملاقات آقای شریف سعید از وقوع زمین لرزه در ایران اظهار تأسف و همدردی نمودند و آرزوی سلامتی برای مجروحین و آبادانی هر چه سریعتر خرابیها را داشتند و اظهار داشتند تفکر هر دو اتاق مشهد و تاجیکسان گسترش همکاریهای اقتصادی، تجاری، علمی و برادری و دوستی است. آقای روشنک با تشکر از همدردی ایشان اظهار داشتند در مقطعی کوتاه روابط اقتصادی بین فعالین ما و شما کند.

شده بود ولی اکنون این روابط خیلی خوب شده است وزیر خارجه ما به تاجیکستان آمدند و رئیس جمهور شما هم در آینده نزدیک به ایران سفر خواهند نمود که در تحکیم روابط اهمیت زیادی دارد. ما در اتفاقها باستی تلاش کنیم تا ارتباط برادری بین ایران و تاجیکستان بیش از پیش تقویت شود و در ادامه اظهار داشتند اقای مهندس شافعی ریاست محترم اتاق مشهد و ایران سلام رساندند. من از طرف ایشان شما را دعوت می کنم به خراسان هیأتی در حد ۱۰ تا ۱۵ نفر از بازرگانان که شما می شناسید، از واردکنندگان از ایران و صادرکنندگان به ایران را دعوت می کنیم تا به مشهد بیایند و جلساتی در مشهد با آنها داشته باشیم هزینه ها را خودمان تأمین می کنیم. از آقای نعمت الله حکمت زاده هم دعوت کردیم. دعوتنامه رسمی و کتبی از طریق اتاق ارسال می کنیم. و اعلام نمودند ما هم هیأت اقتصادی خودمان را در اسرع وقت به تاجیکستان خواهیم فرستاد. این پیشنهادات مورد استقبال اقای شریف سعید قرار گرفت و روی ارسال دعوتنامه تأکید نمودند. آقای رسولیان نیز ضمن ابلاغ سلام استاندار محترم خراسان و تشکر از همکاری و همراهی اتاق تاجیکستان با فعالین اقتصادی ایران اظهار داشتند بدون تردید اعزام و پذیرش هیأتها و برگزاری نمایشگاهها به توسعه روابط اقتصادی بین دو کشور خیلی کمک می کند و در ادامه از جانب اقای استاندار هم از اقای شریف سعید برای حضور در استان دعوت نمودند.

در ادامه ملاقات روی زمان برگزاری نمایشگاه اختصاصی جمهوری اسلامی ایران در تاجیکستان نیز تبادل نظر گردید. اصرار اقای شریف سعید بر برگزاری نمایشگاه در ۲۵ آذر ماه بود که بدليل همزمانی با نمایشگاه تاتارستان و همچنین کوتاهی زمان قرار شد مورد بررسی بیشتر قرار گیرد ولی قول برگزاری تا حداقل پایان اردیبهشت ماه داده شد. در پایان هدیه ای مرکب از تابلو فرش عکس رئیس جمهور تاجیکستان به ایشان اهداء گردید که مورد استقبال قرار گرفت. ضمناً آقای روشنک از اقای شریف سعید جهت حضور در اجلاس تجلیل از صادرکنندگان در مشهد در یکماه آینده نیز دعوت نمودند.

پس از پایان ملاقات از مرکز تجاری الماس شرق که یک مرکز مشترک ایرانی - تاجیکی و متعلق به اقای محمدی و شریک تاجیکی ایشان بود بازدید بعمل آمد و در این مرکز کالای حدود بیست و پنج شرکت ایرانی (عمدتاً خراسانی) به نمایش گذاشته شده بود و طبق اعلام اقای محمدی مجوزهای لازم از سازمانهای ذیربط تاجیکستان دریافت شده ولی هنوز تبلیغات تلویزیونی را شروع ننموده اند در مذاکره کوتاه با ایشان پیشنهاد گردید با توجه به اینکه این مرکز بیشتر حالت

نمایشگاهی دارد بجای عنوان مرکز تجاری از عنوان نمایشگاه دائمی محصولات ایرانی استفاده نمایند و در ادامه از محل پیشنهادی ایشان برای ایجاد مرکز تجاری در محل دیگری بازدید شد. این محل دارای ۱۶۰۰۰ متر مربع زمین و سه هزار متر مربع زیر بنا بصورت نصب سوله بدون پوشش و سقف و اماده سازی کف و محوطه بود و خواستار حمایت سازمان توسعه تجارت و دیگر دستگاههای اجرائی جهت اخذ مجوز و تکمیل و راه اندازی آن گردیدند.

پس از اتمام بازدید به هتل محل برگزاری اجلاس مراجعه و در جلسه اختتامی و امضاء تفاهم نامه اجلاس توسط وزاری دو کشور شرکت نمودیم و پس از خاتمه مراسم اعضاء هیأت هتل را به مقصد فرودگاه تاجیکستان جهت عزیمت به ایران ترک نمودند.

ملاحظات سفر:

- تغییر نگرش و برخورد مسئولین تاجیکی به تفاهم و توسعه روابط با جمهوری اسلامی ایران پس از سفر اقای ظریف وزیر محترم امور خارجه بخوبی مشهود بود.
- در موارد مطروحه توسط طرفهای ایرانی، طرفهای تاجیکی با حساسیت زیادی برخورد و حتی روی کلمات و جملات بحث می نمودند و با یکدیگر مشورت و در نتیجه کار با کندی پیش می رفت.
- مهمترین موارد پیشنهادی، اجرای قانون حمایت از سرمایه گذاری خارجی درخصوص سرمایه گذاریهای بخش خصوصی ایران در آن کشور و نگرش یکسان در اجرای قوانین به تجار و فعالان اقتصادی ایرانی با تجار و فعالان اقتصادی سایر کشورها بود که تنها موفق به تصویب بند ۱ مندرج در گزارش در اینخصوص شدیم.
- وزیر نیرو با اقای امامعلی رحمان رئیس جمهور تاجیکستان ملاقات داشتند و از ایشان جهت سفر به ایران دعوت نمودند که براساس شنیده ها مورد قبول قرار گرفته است. ضمناً از وزیر انرژی و منابع آب تاجیکستان و هم جهت سفر به ایران دعوت نمودند.
- در جلسه اختتامیه اجلاس اشاره شد که اجلاس بعدی برگزار خواهد شد.
- در ملاقات با اقای فغانی سفير محترم ج.ا.ا در تاجیکستان تأکید ایشان بر تداوم ارتباط و جلوگیری از ایجاد فاصله زمانی در ارتباط جهت تحکیم روابط بود و اعلام آمادگی جهت همکاری در اعزام جهت همکاری در اعزام یک هیأت تجاری از خراسان رضوی و پذیرش یک هیأت تاجیکی در مشهد را نمودند.

با احترام

فرشید منوچهري